

Kerstin Smeds,
professor i museologi, Institutionen för Kultur & Medievetenskaper, Umeå
universitet.

Reserapport till Svenska ICOM från ICOM-konferensen:

“Culture across Boundaries - Conference on museum challenges and possibilities for future Nordic collaboration

Nuuk, Grönland 29 sept. – 1 oktober 2015.

Konferensen, som hölls på engelska, var stöttad av bl.a Nordisk Kulturfond. Arrangörer var ICOM Danmark: Søren La Cour Jensen och Vinnie Nørskov samt: Grönlands Nationalmuseum, direktör Daniel Thorleifsen.

Första dagen eftermiddagsprogram hade temat “Culture across Boundaries: ICOM and the future of museums” med bland annat presentation översättningen av ICOMs Code of Ethics till grönländska och färiska.

- Keynote speaker var Jasper Visser, Amsterdam med temat “Future museums challenges” . Vissers huvudteser kring framtida utmaningar kretsade kring häftiga och inspirerande digitaltekniska innovationer och uppfinningar som kommer att ställa museerna inför stora förändringar.

Andra dagens paper sessions hade två huvudtemata, och det kan här vara på sin plats att för eftervärlden dokumentera innehållet eftersom det var mycket varierat och rikt, och behandlade museernas problem och utmaningar från många håll och kanter:

1. Challenges for museums in Greenland and the Faroe Islands and other Nordic countries (Paper session)

Morien Rees, Varanger Museum, Norway:

Climate changes doesn't respect boundaries

Marina Noronha, Aalto University, Finland:

Towards a Sustainable Consumption and (De)Accession of Art(ifacts)

Nivi Christensen, Nuuk Art Museum: Reflections on Art Museum's in Greenland and a Greenlandic National Gallery.

Eva Dagny Johansen: (project of ICOM Norway)

Andras Mortensen, National Museum of the Faroe Islands: *Faroese Museums Challenges*

Kerstin Smeds, Umeå University, Sweden:

"Sea Unites, Land Separates"... Unifying Cultural Heritage across the Northern Seas.

Laura Evans, University of North Texas, USA:

The Moveable Museum: The Cultural and Creative Impact of a Traveling Museum Exhibition Through Iceland

Synnøve Fotland Eikavik, Varanger Museum, Norway:

2. Museum challenges in Greenland

Panel round and discussion about the museum landscape in Greenland:

Carl Erik Holst, Nukaka, The Museum Association Greenland

Bo Albrechtsen, Greenland National Museum and Archives

Nivi Kristensen, Nuuk Art Museum

Further names to be announced

Vinine Nørskov, Aarhus University, Denmark:

From small to smaller – mergers and organizational changes in the Nordic museum landscape

Lis Mortensen, Challenges and potential faced by Jarðgeingi, the geological museum of the Faroe Islands, The Geological Museum, Faroe Islands.

Lise Ræder Knudsen, Conservation Center Vejle, Denmark:

Nordic network through common education

Birgit Vinther Hansen, Henriette Berg, Marie Vest, The Royal Library, Copenhagen.

Nordic collections on display – shared challenges – shared knowledge

Tredje dagens program bestod av workshop om museer och etik samt besök på Grönlands nationalmuseum och arkiv.

Undertecknads eget paper hade titeln:

“Sea Unites, Land Separates” – Unifying Cultural Heritage across the Northern Seas.

Utgångspunkten var det faktum att sjöfararkulturen, båtulturen, varit gemensam för länderna i dessa nordliga farvatten, och båttyperna också mycket lika varandra. Mitt paper diskuterade möjligheterna och utmaningen att på lång sikt skapa praktiska (fysiska) och virtuella samarbetsnätverk mellan små kuts museer i Norden (med Färöarna) och Grönland. Kustfolk har ett stort gemensamt kulturarv i vardagslivet, arbetet och dess verktyg och föremål, alltsammans knutet till havet och samfärdsel.

Materiell kultur (föremål) produceras visserligen av individuella hantverkare, men det är också alltid en social produktion där många samverkar. Sådär formulerade jag avsikterna:

“In regarding material culture as socially produced, an emphasis is being placed on the constructedness of human meaning as a product of shared systems of signification. The individual does not so much construct material culture or language, but is rather constructed through them. In small, often privately owned or community museums along the coasts of these countries and islands there is a shared system of

signification and meaning which is recognized, but not always acknowledged and taken advantage of in developing these museums with a sustainable future in mind. Sustainability means a new way of percieving cultural heritage, referring to what I said before – the examples of transmitting coastal heritage – A view where focus lies more on transmitting knowhow – *silent knowledge* of how to do things rather than the things themselves.

Does sustainability for museums mean the end of collecting? Rather a more consious collecting. And more important, it means disposability! And it means taking care of what would be called silent knowledge...ways of knowing *how* (to do or make things).

A museum should be a “locally-embedded problem-solver”, which promotes interconnectedness and the integration of perspectives (R.Janes).

Increasing demand for quality and a decreasing flow of resources make it important to create means of collaboration. I will argue for a threefold solution:

- 1) The “museum on the web”; create a common platform, network
- 2) exhibition collaboration and touring between northern coastal museums
- 3) collaborative courses; a transmission of “silent knowledge” connected to objects.”

Tanken är att upprätta samarbete mellan forskare/museologer och folk som driver dessa små museer. Man kunde ha ömsesidig nytta av varandra genom att arrangera kurser, tex i utställningsteknik och –teori, museernas roll och historia, mm. gärna i samarbete med det redan existerande non-profitnätverket *Nordisk Kustkultur*, som har gemensamma festivaler i något av de nordiska länderna varje sommar. Se <https://www.facebook.com/NordiskKustkultur/>

Umeå, inför julen 2016

K.Smeds